

POKRZYWKA (8) *sb f i m*

f (5), *m* (1) *KlonWor* 61, *m a. f* [znaczn. 2. *Przen*] (2).

o *prawdopodobnie jasne* (tak w pokrzywa); a *jasne*.

sg N pokrzywka (4). ◊ *D* pokrzywce (1). ◊ *A* pokrzywkę (1). ◊ *pl G* pokrzywek (1). ◊ *I* pokrzywkami (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Dem. od „pokrzywa” ‘Urtica’* (3) :

Przysłowia: Bo Herb do złych zwyczajów/ ná gárncu pokrywká/ W którym miałto Szálwiey/ wre czałem Pokrzywká. *RejFig Cc3; RejZwierc* 216v.

Bo byś [*popie*] nabarzyey kropił/ miły profty wiłá/ Przedfię miła pokrzywká/ będye nas párzyłá. *RejZwierc* 107v.

Fraza: »pokrzywka parzy; parząca pokrzywka« (1;1): *RejZwierc* 107v; Czo ielt gorżego gdzye wżetheczna mowá/ W ktorey leż znáczną zákrywáią łłowá. Może pochlebcá párzącą Pokrzywkę/ Szálwiá názwáć/ włóżywłzy pokrywkę. *RejZwierc* 216v.

2. *zool. Prunella modularis; płochacz pokrzywnica, ptak z rodziny płochaczowatych (Prunellidae); passer sepium, passer troglodytes Cn* (5) : Więc oná fráybiterká [*tj. kukułka*] [...] gdy iuż bywa nieśna: W cudzym gniaździe odpráwia nierządne połogi: Muśi bękarty wylądż ptałzeczek vbogi. [...] Iedni mowią/ ze Grzywacz/ ćierpi tę niewolá: A drudzy to pokrzywce przypifowáć wolá. *KlonWor* 60; Pokrzywká podrzucone kiedy kukułczętá Wylęże: zániedbawa łwe włafne ptałzętá. *KlonWor* 61.

W porównaniu (1): Oćiec fię przypátruiąc iák pokrzywká włafny: Widząc Kukułczy narod y duży y krałny: Miłuię pásierbiętá/ á wzgardza rodzone. *KlonWor* 61.

Przen: *Ojciec, który wychowuje nie swoje dzieci* (2) : Więc Lácinnicy zowá/ Pokrzywkámi owe Oyce/ co żywiá cudze dzieći podmiotowe/ Karmiá bękarty/ od żon zмамieni mężowie. *KlonWor* 60, 61.

LWil